

ХУЛОСАИ

комиссияи ташхисии шурои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав оид ба диссертатсияи номзadini Қаландарова Манзура Сайдасроровна дар мавзуи «Роҳҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир» барои дарёфти дараҷаи номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи таълими фанҳои (физика)

Дар асоси қарори раиси шурои диссертатсионии 6D.KOA-48 Сатторов Абдурасул Эшбекович аз 1.04.2023 комиссияи ташхис дар ҳайати 3 нафар тасдиқ шудааст: доктори илмҳои физика-математика, профессор **Комилӣ Абдулҳай Шарифзода** аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02. – узви шуро, раиси комиссия; доктори илмҳои педагогӣ **Холназаров Санг**, аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02. – назария ва методикаи таълими фанҳои табиӣ – узви шуро; номзоди илмҳои педагогӣ, дотсент **Боев Сухроб Гулмуродович** аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02-. Назария ва методикаи таълими фанҳои табиӣ (физика) – узви комиссия.

Таҳқиқоти диссертатсионии **Қаландарова Манзура Сайдасроровна** ба пуррагӣ омӯхта, мавриди баррасӣ қарор дода, ибраз меорад, ки таҳқиқот кори ба итмомрасидаи илмӣ-тахассусӣ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона дар дараҷаи баланди илмӣ анҷом дода шудааст. Таҳқиқот ба тамоми ҳадафҳои стратегияи мамлакат роҷеъ ба мувофиқгардонии натиҷаҳои илмҳои бунёдӣ, дақиқ ва техникӣ ва таҷрибавӣ ба воқеияти объективӣ бештар созгор буда, мушаххасан роҳандозӣ ва беҳтар намудани таълими физика дар шароити кунунии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, омодагии мутахассисони босалоҳияту касбӣ дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ мувофиқ мебошад.

Мазмуну муҳтавои мавзуи диссертациони Қаландарова М.С. муҷриб ва аҳамияти илмӣ дошта, барои баланд бардоштани савияи дониши бакалаврҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифодаи васеи технологияи муосир мақсаднок мебошад. Аз ҷумла барои дуруст ба роҳ мондани таълими илмҳои дақиқ, бахусус физика роҳу усулҳои гуногун ва самарабахшро бо таври мушаххас мавриди истифода қарор додааст.

Унвончу Қаландарова Манзура Сайдасроровна дар он ақида аст, ки ташаккули роҳҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир марҳилаи ҷамъбаस्तкунандаи ҷамаи намудҳои дигари кори таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба ҳисоб рафта, ба инкишофи тафаккури эҷодии онҳо мусоидат мекунад. Дар ҷараёни ташкили технологияи муосир маводҳои таълимӣ ҳамаҷониба ҳазм гардида, дониши аз худ кардашуда дар тафаккури бакалаврҳо мустақкам нигоҳ дошта мешавад.

Мақсади таҳқиқот аз ташаккул додани роҳу усулҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир, ба шумор меравад.

Баён гардидааст, ки барои дуруст ба роҳ мондани таълими илмҳои дақиқ, бахусус физика роҳу усулҳои гуногун ва самарабахшро мавриди истифода қарор додан лозим аст. Яке аз усулҳои самарабахши баланд бардоштани таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ истифодаи технологияи муосир ба шумор меравад.

Дар диссертатсия барои татбиқи ҳадафи гузошташуда, унвончу иҷрои вазифаи зеринро зарур донистааст:

- муайян кардани масъалаҳои, ки барои ҳалли онҳо аз технологияи муосир истифода бурда мешавад;
- муайян кардани ҳаҷм ва дараҷаи донишҳои бакалаврҳо оид ба истифодаи технологияи муосир;

- коркарди усули истифодабарии қонуниятҳои физикӣ дар раванди ҳалли масъалаҳо;

- роҳҳои баланд бардоштани қобилияти зеҳнӣ - эҷодии бакалаврҳо;

- ташаккул додани дараҷаи инкишофи маърифатии бакалаврҳо бо усулҳои гуногун;

- ташкили раванди таълими физика тавассути татбиқи технологияи муосир ва таҷрибаҳо.

Дар таҳқиқот масъалаҳои зерин ба асос гирифта шудаанд:

- омӯзиши қонуниятҳои фалсафӣ, педагогӣ – психологӣ ва адабиёти методии ватанӣ ва хориҷӣ доир ба мавзӯи таҳқиқот;

- таҳлили барномаҳои таълимӣ ва адабиёти методӣ оид ба мавзӯи таҳқиқшаванда;

- омӯзиши вазъи проблемавии истифодаи усулҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир;

- муайян намудани роҳҳои асосии баланд бардоштани сифати таълими физика бо усули анкетакунонии устодону бакалаврҳо ва гузаронидани суҳбат ба онҳо;

- гузаронидани таҷрибаи педагогӣ оид ба самаранокии методу усулҳои пешниҳодшуда бо татбиқи технологияи муосир.

Эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсионӣ ва хулосаҳои таҳқиқотро мувофиқати натиҷаҳои асосии он бо самтҳои рушди фанҳои дақиқ дар Тоҷикистон, таҳлили байнифанӣ, мутобиқати хулосаҳои ҳосилшуда бо матлабҳои асосии дидактика ва методикаи таълими физика, репрезентативнокӣ ва аҳамияти омории маълумоти таҷрибавӣ, ки дар марҳалаҳои гуногуни озмоиши педагогӣ ба даст омаданд, таъмин менамояд.

Автореферат мазмуну муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос менамояд.

Натиҷаҳои умумии экспертизаи комиссияи эксперти

Диссертатсияи Қаландарова Манзура Сайдасроровна дар мавзӯи «Роҳҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи таълими фанҳои табиӣ (физика) ки мутобиқи ихтисос ва соҳаи илмӣ шӯрои диссертатсионии 6D.KOA- 48 омода гардидааст, ба ҳимоя қабул намудан мумкин аст.

Қарори комиссияи эксперти

Дар асоси банди 56 Низомномаи намунавӣ оид ба Шӯрои диссертатсионӣ (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №267 аз 30.06.2021) комиссияи экспертии шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-48 қарор менамояд:

1. Мавзӯ ва мазмуни диссертатсияи номзадии Қаландарова Манзура Сайдасроровна дар мавзӯи «Роҳҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.08.02 – назария ва методикаи омӯзишу парвариш (физика) ва соҳаи илмӣ шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-48 назди Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав» мувофиқ мебошад.

2. Дар диссертатсия нуқтаҳои илмӣ ба ҳимоя пешниҳод шуданд, ки дар соҳаи методикаи таълими физика навгонии илмӣ маҳсуб меёбанд. Натиҷаҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои муаллиф паҳлуҳои назариявӣ ва амалии илми педагогика ва методикаи омӯзишу парваришро такмил медиҳанд ва ба беҳтар намудани таълими фанҳои физика, ки дар ҷумҳурии мо мубрамияти он бараъло эҳсос мегардад, муътамадона мусоидат менамоянд.

3. Тибқи ҳадафи таҳқиқоти диссертатсионӣ барои нахуст ба таври комил асосноккунии методи назариявӣ, коркарду тасвиби таъминоти ташкилӣ ва педагогии оmodасозии бакалаврҳои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки ба оmodагии инсон барои фаъолият дар ҷомеаи иттилоотӣ нигаронида шудааст таҳия ва анҷом пазируфтааст.

4. Шумора ва сифати мақолаҳои дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон банашррасидаи докталаб ба талаботи “Низомномаи Муассисаи давлатии “Комиссияи олии асттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Низомномаи намунавӣ оид ба шӯрои диссертатсионӣ” ва меъёрҳои “Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (доктент, профессор)” пурра ҷавобгӯ мебошанд. Натиҷаҳо ва нуқтаҳои илмии ба ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертантро ифода менамоянд.

5. Дар диссертатсия тамоми адабиёти истифодашуда бо ишора ба муаллифон ва маъхазҳо тавассути иқтибосоварӣ, ба расмият дароварда шуда, пурра риоя шудааст.

Диссертатсияи Қаландарова Манзура Сайдасроровна дар мавзӯи «Роҳҳои баланд бардоштани самаранокии таълими физика дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо истифода аз технологияи муосир» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.08.02 – Назария ва методикаи таълими фанҳои табиӣ (физика), ба шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-048 дар назди МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” амалкунанда барои ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Муқарризони расмӣ аз рӯйи диссертатсия шахсони зерин таъйин карда шаванд:

1.Файзиев Исматилло Давлатович-доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи физикаи назариявӣ ва методикаи таълими Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров.

Шерматов Дусназар – доктори илмҳои физикаю математика,
профессори кафедраи “физикаи тиббӣ ва биологӣ бо асосҳои
технологияи информатсионӣ”-и Донишгоҳи давлатии тибии
Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино

Ба ҳайси муассисаи пешбари диссертатсия **Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон** таъйин карда шавад.

Барои наشري эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат дар
сомонаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

доктори илмҳои физика-математика,
профессор

Комилӣ А.Ш.

Узви комиссия:

доктори илмҳои педагогӣ, профессор

Холназаров С.

Узви комиссия:

номзади илмҳои педагогӣ

Боев С.Г..

Тасдиқ мекунам

Сардори шӯъбаи кадрҳо ва КМ-и
ДДБ ба номи Носири Хусрав

Шукурзод Ҷ.А.